

Na temelju čl. 47. Statuta Akademije za politički razvoj, Skupština donosi sljedeći

ETIČKI KODEKS AKADEMIJE ZA POLITIČKI RAZVOJ

Predmet Etičkog kodeksa

Članak 1.

Ovim Etičkim kodeksom Akademije za politički razvoj (dalje u tekstu: APR ili Udruga) utvrđuju se osnovna etička načela i pravila ponašanja redovnih i počasnih članica, APR-ovki i zaposlenica Ureda Akademije za politički razvoj, kao i svih polaznica programa Udruge (dalje skupno u tekstu: članice APR-a).

Svrha Etičkog kodeksa

Članak 2.

Svrha Etičkog kodeksa jest promicanje etičkih načela i temeljnih vrijednosti u ponašanju i djelovanju članica APR-a.

Etički kodeks članice APR-a dužne su primjenjivati u svom djelovanju u sklopu Udruge, tijekom svojih aktivnosti ili komunikacije unutar Udruge neovisno o mediju i formatu, ali i u svom javnom i profesionalnom djelovanju, osobito ako djelovanje suprotno odredbama Etičkog kodeksa može imati negativne reputacijske ili materijalne posljedice po Udrugu.

Osobe koje djeluju u Uredu, Upravnom odboru ili Etičkom povjerenstvu Udruge imaju posebnu odgovornost kad je riječ o ugledu i postupcima APR-a. Stoga ih Etički kodeks osobito obvezuje u djelovanju u sklopu APR-a, kao i u njihovom profesionalnom djelovanju izvan Udruge.

Načelima djelovanja utvrđuju se pravila ponašanja kad je riječ o odnosu članica APR-a prema Udruzi, bilo djelovanjem unutar samog APR-a ili djelovanjem u javnosti, kao i o odnosu članica APR-a međusobno. Načela djelovanja razrađuju se u člancima 4. do 8. ovog Etičkog kodeksa.

Sadržaj Etičkog kodeksa

Članak 3.

Etički kodeks članicama APR-a nudi smjernice za djelovanje u okviru temeljnih vrijednosti definiranih Statutom Udruge, odnosno za rješavanje eventualnih sukoba koji bi iz različitih tumačenja ili izostanka provođenja tih vrijednosti u praksi mogli proizaći.

Kao organizacija osnovana pod okriljem Vijeća Europe, čije su vrijednosti utemeljene na poštivanju ljudskih prava i različitosti, slobodi izražavanja i okupljanja, APR se zalaže za poštivanje i promicanje vrijednosti ustavnog poretka i liberalne demokracije, sukladno Ustavu Republike Hrvatske.

Sukladno čl. 14. Statuta Udruge, temeljne vrijednosti APR-a su sljedeće:

- a) prvenstvo čovjeka kao pojedinca nad kolektivima bilo koje vrste, a posebno onih koje zastupaju razni totalitarni, autoritarni i protuustavni projekti;
- b) solidarnost i odgovornost pojedinca prema zajednici;
- c) poštivanje ljudskih prava, vladavine prava i razvoj civilnog društva;
- d) tolerancija kao temeljni modus društvenog ponašanja;
- e) održivi razvoj i ravnomjerni razvoj regija.

Svako kršenje Statuta ujedno je i kršenje Etičkog kodeksa Udruge.

Načelo profesionalnosti i djelovanja u općem interesu

Članak 4.

Svaka članica APR-a u svom je profesionalnom i javnom djelovanju, uključujući i djelovanje unutar APR-a, pozvana je zalagati se za demokratske vrijednosti, ljudska prava i vladavinu prava, održavati visoku razinu osobnog i profesionalnog integriteta i čestitosti te se zalagati za javni interes.

Članice APR-a u svom profesionalnom i javnom djelovanju trebaju izbjegavati sve prakse protivne etičkim pravilima svoje profesije, odnosno sve situacije i radnje koje se smatraju neetičnim ponašanjem ili bi mogle uzrokovati sukob interesa prilikom obavljanja njihovih profesionalnih dužnosti.

Načelo odgovorne komunikacije

Članak 5.

Međusobni odnosi članica APR-a te svi oblici međusobne komunikacije moraju se temeljiti na uzajamnom poštovanju, dobroj namjeri, pristojnosti i strpljenju.

Poštujući pravo na slobodu govora zajamčeno Ustavom Republike Hrvatske, zagovarajući slobodu izražavanja te uzimajući obzir članke 13. i 14. Statuta APR-a, članice APR-a ne smiju koristiti ili poticati druge na korištenje govora mržnje, vrijeđanje ili *ad hominem* napade, kako unutar Udruge, tako i u javnosti.

Neprofesionalna i neodgovorna komunikacija članice APR-a obuhvaća i namjerno širenje lažnih vijesti ili neutemeljenih tvrdnji kojima je svrha dezinformiranje drugih članica APR-a, partikularnih ili opće javnosti. Ovakvo se postupanje smatra kršenjem Etičkog kodeksa Udruge.

Načelo povjerljivosti i integriteta

Članak 6.

Članice APR-a slobodno razmjenjuju mišljenja i informacije radi ostvarivanja zajedničkog dobra Udruge, ali i šireg društvenog dobra.

Kako bi članicama osigurao slobodu rasprave, a istovremeno zaštitio vanjske sudionice programa i govornice, APR unutarju komunikaciju štiti pravilom *Chatham House*, osim ako za pojedinu aktivnost Udruge nije drugačije naznačeno te je ona otvorena za javnost. Pravilo *Chatham House* primjenjuje se kako bi omogućilo članicama APR-a da koriste informacije dobivene tijekom aktivnosti APR-a, istovremeno ih obvezujući da ne otkrivaju identitet ili pripadnost govornica ili drugih sudionica rasprave.

Unatoč primjeni *Chatham House* pravila u internoj komunikaciji i aktivnostima Udruge, članice APR-a trebaju izbjegavati korištenje povjerljivih i internih informacija ako bi to moglo naštetiti drugim članicama, Udruzi ili biti upotrijebljeno na štetu javnosti.

Načelo transparentnosti i sprječavanja sukoba interesa

Članak 7.

Članice APR-a potiču se na sudjelovanje u svim aktivnostima Udruge, kao i na podupiranje Udruge kroz razne oblike suradnje.

Sve osobe koje sudjeluju u radu Udruge u svim poslovima od interesa i značaja za Udrugu pozvane su na časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano postupanje, čuvajući pritom vlastitu osobnu i profesionalnu vjerodostojnost te vjerodostojnost Udruge.

Kad APR surađuje s pojedinim svojim članicama ili svoje članice informira o profesionalnim i inim uspjesima svojih drugih članica, dužan je postupati nepristrano i nediskriminatorno, pružajući članicama jednake prilike i poštujući temeljne vrijednosti Udruge.

Kad je riječ o suradnji Udruge s članicama APR-a, Upravni odbor i Ured APR-a imaju osobitu obvezu paziti na transparentnost u postupanju i komunikaciji, kako internoj, tako i onoj prema javnosti.

Zaposlenice Udruge i članice Upravnog odbora, Skupštine i Etičkog povjerenstva APR-a informacije o djelovanju i radu APR-a i njenih članica koje su im dostupne ne smiju koristiti u nedozvoljene svrhe, niti za ostvarivanje nesrazmjerne osobne koristi.

Načelo zabrane diskriminacije i uznemiravanja

Članak 8.

Članice APR-a u međusobnom su ophođenju dužne poštivati integritet i dostojanstvo osobe, bez diskriminacije na osnovi dobi, nacionalnosti, etničke ili socijalne pripadnosti, jezičnog i rasnog podrijetla, političkih ili vjerskih uvjerenja ili sklonosti, invaliditeta, obrazovanja, socijalnog položaja, spola, bračnog ili obiteljskog statusa, spolne orijentacije ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

Članica APR-a ima pravo na zaštitu od psihičkog uznemiravanja unutar organizacije, odnosno od ponašanja koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva i integriteta, ugrožava njezin ugled ili čast te rezultira kreiranjem neprijateljskog ili ponižavajućeg okruženja.

Članica APR-a ima pravo na zaštitu od spolnog uznemiravanja, odnosno bilo kojeg ponašanja koje predstavlja verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje spolne naravi, a koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva članice te uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Prihvatanje Etičkog kodeksa

Članak 9.

Etički kodeks usvaja se na Skupštini Udruge, temeljem članka 47. Statuta. Za postojeće članice i APR-ovke Etički kodeks postaje obvezujući njegovim objavljivanjem na web stranici www.apr.hr u roku od 8 dana od usvajanja. Usvojeni Etički kodeks se svim članicama i APR-ovkama dostavlja i putem e-maila.

APR-ovke koje steknu uvjete za redovno članstvo potpisivanjem pristupnice potvrđuju i prihvatanje Etičkog kodeksa.

Počasna članica Etički kodeks prihvata izjavom na sjednici Skupštine gdje joj se počasno članstvo dodjeljuje.

Zaposlenice i suradnice Ureda Udruge Etički kodeks prihvataju potpisivanjem ugovora o radu, djelu ili volontiranju. S time ih je dužna upoznati Izvršna direktorica, a u slučaju Izvršne direktorice, ako se ne radi o članici ili APR-ovki, za to je zadužen Upravni odbor.

Polaznice programa APR-a također su obvezne poštivati Etički kodeks, što potvrđuju prijavom na pojedini program. Udruga će ovu obvezu navesti u tekstu natječaja za svaki pojedini program, uz navođenje poveznice na Etički kodeks, dostupne na internetskim stranicama Udruge po njegovom usvajanju.

Etičko povjerenstvo

Članak 10.

Etičko povjerenstvo neovisno je tijelo APR-a koje daje mišljenja o sadržaju i načinu primjene Etičkog kodeksa te je odgovorno za promicanje etičkih načela i temeljnih vrijednosti Udruge, u njenom internom i javnom djelovanju. Etičko povjerenstvo samostalno odlučuje o pojedinačnim povredama prava i obveza članica.

Etički kodeks i Statut APR-a temeljna su podloga za rad Etičkog povjerenstva APR-a. Način rada, postupanja i odlučivanja Etičkog povjerenstva pobliže je definiran Pravilnikom o radu Povjerenstva.

Postupajući u konkretnim slučajevima, Etičko povjerenstvo će prikupiti i uzeti u obzir relevantne činjenice te transparentno i argumentirano primijeniti odredbe Etičkog kodeksa i Statuta APR-a, vodeći se općim načelima pravičnog i nediskriminatornog postupanja prema svim članicama APR-a.

Sve članice i tijela APR-a na koje se Etički kodeks odnosi obvezne su Etičkom povjerenstvu pružiti sve tražene i relevantne informacije o slučaju ili problemu koji se razmatra.

Pojedina članica Etičkog povjerenstva izuzet će se iz rada Etičkog povjerenstva u postupku kojega sama pokrene ili koji se protiv nje pokrene, kao i u svakom slučaju u kojem bi objektivnost ili nepristranost njenog postupanja mogla biti dovedena u pitanje radi prethodnih saznanja o konkretnom slučaju ili odnosa sa stranama u postupku.

Provedba Etičkog kodeksa

Članak 11.

Svaka APR-ovka, članica ili zaposlenica udruge može zatražiti mišljenje Etičkog povjerenstva o poštivanju ili kršenju Etičkog kodeksa u svakom konkretnom slučaju u kojem bi Etički kodeks bio primjenjiv.

U slučaju dvojbe o mogućem sukobu interesa, osoba koja na bilo koji način sudjeluje u radu Udruge može zatražiti prethodno mišljenje Etičkog povjerenstva.

Kod spornih situacija koje su se već dogodile, mišljenje može zatražiti osoba koja je u određenoj situaciji sama sudjelovala, svjedočila joj ili ima izravna saznanja od osobe kojoj je potencijalno nanесena šteta kršenjem Etičkog kodeksa od strane članice ili tijela Udruge.

Nakon razmatranja svih relevantnih činjenica i okolnosti, Etičko povjerenstvo će donijeti mišljenje, a po potrebi i odluku o pokretanju stegovnog postupka.

Članak 12.

Stegovni postupak pred Etičkim povjerenstvom mogu pokrenuti svaka APR-ovka, članica, počasna članica ili zaposlenica udruge, kao i predsjednice pojedinih tijela APR-a, temeljem odluke tijela kojem predsjedaju.

Stegovni postupak opravdano je pokrenuti u slučaju izvjesnosti ili sumnje na teže prekršaje Etičkog kodeksa o kojima osoba koja pokreće postupak ima saznanja kao oštećena strana, svjedokinja ili ako saznanja dobije od osobe izvjesno oštećene djelovanjem svih onih koje obvezuje Etički kodeks Udruge.

Teži prekršaji Etičkog kodeksa su prekršaji načela i odredbi Etičkog kodeksa koji imaju neka od sljedećih obilježja: namjeru i svjesnost kršenja, počinjenje štete drugoj osobi ili APR-u, postojanje osnovane sumnje u počinjenje kaznenog djela, zlouporabu hijerarhijskog odnosa ili razlike u moći prema oštećenoj osobi te ponavljanje prekršaja.

Pokretanje stegovnog postupka na temelju neistinitih tvrdnji ili bez saznanja opisanih u prethodnom stavku predstavlja prekršaj Etičkog kodeksa koji podliježe stegovnom postupku.

Stegovni postupak protiv članice APR-a rezultirat će:

- mišljenjem;
- opomenom pred isključenje članice Udruge;
- odlukom o isključenju članice Udruge.

Stegovni postupak protiv APR-ovke ili polaznice programa rezultirat će:

- mišljenjem;
- zabranom sudjelovanja u aktivnostima Udruge.

Stegovni postupak protiv zaposlenice ili suradnice Ureda Udruge rezultirat će:

- mišljenjem;
- preporukom za opomenu pred otkaz ugovora o radu (samo za zaposlenice);
- preporukom za otkaz ugovora o radu, djelu ili volontiranju.

Članak 13.

Na vlastitu inicijativu, a isključivo u cilju unapređenja rada Udruge ili odnosa među osobama koje sudjeluju u njenom radu, Etičko povjerenstvo može donositi preporuke.

Etičko povjerenstvo preporuke donosi samoinicijativno ili nakon provedenog postupka davanja mišljenja ili stegovnog postupka.

Preporuke Etičkog povjerenstva komuniciraju se uključenim stranama, a po potrebi i svim ostalim članicama APR-a. Preporuke nisu obvezujuće.